

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရုံး

သုတေသနဌာန

အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်း

ရက်စွဲ။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်

အကျဉ်းချုပ်

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုသည် နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်းစီသာမက ပြည်တွင်းပြည်ပ လုပ်ငန်းရှင်များက မိမိတို့ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်များကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သည့် တရားမဝင် လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းတတ်ကြသည်။ ဤစာတမ်းတို့တွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု၊ အစိုးရ၏ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် နိုင်ငံတကာတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို ကာကွယ်ရန် ကျင့်သုံးနေသည့် နည်းလမ်းများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ပညာရှင်များက သုတေသနပြုကာ သီးသန့်ပြုစုထားသည့် အချက်အလက်များ အတိအကျ ရရှိရန်မှာခဲယဉ်းလှပါသည်။ ယခုစာတမ်းတို့တွင် သတင်းဌာနများနှင့် အခြားသောအရင်းအမြစ်များမှရရှိသော အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကို ဖော်ပြထားပါသည်။

သုတေသနစာတမ်းတိုအမှတ် (၄၀)

မာတိကာ

အခန်း	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-	နိဒါန်း	၁
၁	အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့်ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းအရင်းများ	၂
၂	မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုပြဿနာများ	၃
၃	မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု တိုက်ဖျက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များ	၅
၄	နိုင်ငံတကာတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို ကာကွယ်ရန်လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် နည်းလမ်းများ	၇
၅	နိုင်ငံတကာတွင် ဆောင်ရွက်နေမှုများအား နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း	၁၀
-	နိဂုံး	၁၃

အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်း

နိဒါန်း

၁။ အခွန်ကောက်ခံခြင်းသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အသုံးစရိတ်များ ကာမိစေရန်အတွက် ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိရေးကိုသာ ဦးတည်ကောက်ခံခြင်းမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက်တွင် ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ၁၉၇၂-၇၃ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၁၉၇၅-၇၆ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိ အောက်ပါ အခွန်အကောက် (၉) မျိုးကို ကောက်ခံခဲ့သည်-

- (က) ဝင်ငွေခွန်။
- (ခ) ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်။
- (ဂ) ယစ်မျိုးခွန်။
- (ဃ) နိုင်ငံအတွင်း အကောက်ခွန်များ။
- (င) အောင်ဘာလေသိန်းဆုခွန်။
- (စ) တံဆိပ်ခေါင်းခွန်။
- (ဆ) မြေခွန်အရပ်ရပ်။
- (ဇ) အင်းအိုင်ခွန်နှင့်
- (ဈ) ဓာတ်သတ္တုပစ္စည်းထုတ်ယူသည့်အတွက် အခွန်။

၃။ ထို့ပြင် ၁၉၇၆-၇၇ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၁၉၈၈-၈၉ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုခွန်ကိုပါ ထည့်သွင်း၍ အခွန် (၁၀) မျိုး ကောက်ခံခဲ့သည်။

၄။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရသစ်လက်ထက်တွင် ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ၂၀၁၁-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ်မှစ၍ အခွန် (၄) မျိုး ဖြစ်သည့် ဝင်ငွေခွန်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၊ တံဆိပ်ခေါင်းခွန်နှင့် အောင်ဘာလေ သိန်းဆုခွန်တို့ကို ကောက်ခံလျက်ရှိသည်။¹

¹ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၊ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ သမိုင်းနှင့် ကောက်ခံခဲ့သော အခွန်အမျိုးအစားများ၊ available from; <http://www.mof.gov.mm/my/content>, on 3 August 2017.

အခန်း (၁)

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းအရင်းများ

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်

၅။ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းဆိုသည်မှာ ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ကို ရည်ရွယ်ချက် ရှိရှိဖြင့် မပေးဘဲ (သို့) ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်သည့် တရားမဝင်သည့် လုပ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ စီပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် အခွန်ရှောင်ခြင်းသည် ဝင်ငွေခွန်၊ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၊ ယစ်မျိုးခွန်နှင့် အခြားသော နိုင်ငံတော် အခွန်များစွာနှင့်လည်း ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။ အခွန်ရှောင်တိမ်းသည့် အပြုအမူများမှာ-

- (က) ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် မိမိဝင်ငွေများကို ကြေညာလွှာ မတင်ပြခြင်း။
- (ခ) မိမိဝင်ငွေများကို ကြေညာသော်လည်း မိမိအမှန်တကယ်ရရှိသည့် ပမာဏထက် လျော့ချတင်ပြခြင်း။
- (ဂ) မိမိ၏လုပ်ငန်းဝင်ငွေနှင့် ကုန်ကျငွေများ၏အချက်အလက်များကို လိမ်လည် တင်ပြခြင်း။
- (ဃ) ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် အမှန်တကယ်ပေးဆောင်ရမည့် ပမာဏထက် အလွန်နည်းပါးသည့် ပမာဏသာ ပေးဆောင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။²

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းများ

၆။ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုသည် အခွန်ပေးဆောင်ရမည့် ပမာဏမြင့်မားပြီး ပြည်သူ့အကျိုးပြုဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့် ကဏ္ဍများတွင် ပြန်လည်ခွဲဝေမှုများမှာ နည်းပါးသည့်အတွက် မျှတမှုမရှိဟု ယူဆသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့အခွန်များကို မည်သို့သုံးစွဲသည်ကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းသည် ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေသည့် ရှက်စရာကောင်းသည်ဟု မယူဆသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ လာဘ်စားသည့် အခွန်ကောက်အရာရှိများနှင့် လိုက်နာရမည့် အခွန်ဥပဒေများ အားနည်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အခွန်ပေးဆောင်ရမည့်သူများ အခွန်မဆောင်ဘဲ အခွန် ရှောင်တိမ်းလေ့ ရှိကြသည်။³

² Hillman, A, L.2009. Public Finance and Public Policy: Responsibilities and Limitations of Government. 2nd ed. Cambridge University Press. USA- NY. Retrieved from: <https://books.google.com.mm/books> on 28 May 2015

³ Ibid

၇။ ထို့အပြင် အခွန်ရှောင်ခြင်းသည် အစိုးရအား ယုံကြည်မှုမရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူများသည် ၎င်းတို့ပေးဆောင်ရသည့် အခွန်များကို အစိုးရမှ မည်သို့ အသုံးပြုသည်ကို အသိ မပေးခြင်း (သို့) မသိရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အခွန်ရှောင်တိမ်းလေ့ရှိကြသည်။⁴

၈။ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းသည် နိုင်ငံတော်၏ဘဏ္ဍာငွေကို ဆိုးရွားစွာထိခိုက်စေနိုင်သည်သာမက နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီလမ်းစဉ်များကိုပါ ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံပေါင်း (၁၄၅) နိုင်ငံကို အခြေခံထားသည့် သုတေသနလေ့လာချက်များအရ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းကြောင့် ထိုနိုင်ငံများတွင် နှစ်စဉ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃.၁ ထရီလီယံ ဆုံးရှုံးသည်ကို မြင်တွေ့ရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် UK တွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းကြောင့် တစ်နှစ်လျှင် အခြေခံအားဖြင့် ယူရို ၆၉.၉ ဘီလီယံ ဆုံးရှုံးလျက် ရှိသည်။ ထိုပမာဏသည် နိုင်ငံ့ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်၏ ၅၆ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ညီမျှသည်။⁵

၉။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်မူ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေ မည်မျှဆုံးရှုံးသည်ကို ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသော်လည်း အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကြောင့် နိုင်ငံတော်၏ဘဏ္ဍာငွေများ ရသင့်သလောက် မရရှိဘဲ ဖြစ်နေပါသည်။⁶

အခန်း (၂)

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုပြဿနာများ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခွန်ကောက်ခံမှုမှ ရရှိငွေများ

၁၀။ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်၏ဝင်ငွေမှာ ကျပ်ငွေပေါင်း ၁၉.၉၃၂ ထရီလီယံ ရရှိခဲ့ပြီး ယခင်နှစ်များနှင့်ယှဉ်၍ တိုးမြှင့်ရရှိလာသည့် အခွန်ရငွေမှာ ကျပ်ငွေထရီလီယံပေါင်း ၅.၉၃၆ ထိ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုပမာဏသည် နိုင်ငံ့ဂျီဒီပီ၏ ၈.၉၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။⁷

၁၁။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အခွန် ဒေါ်လာ ၂ ဘီလီယံ နီးပါး ကောက်ခံနိုင်ခဲ့ရာ ၂၃၅၆.၃၃၈ ဘီလီယံကျပ်ကို ဝင်ငွေခွန်မှ လည်းကောင်း၊ ၂၁၀၇.၁၈၂ ဘီလီယံကျပ်ကို အမြတ်ခွန်မှလည်းကောင်း၊ ၁၃၉.၃၉၉ ဘီလီယံကျပ်ကို တံဆိပ်ခေါင်းခွန်မှလည်းကောင်း၊ ၃၄.၁၃၈ ဘီလီယံကျပ်ကို အောင်ဘာလေ

⁴ Hillman, A.L.2009. Public Finance and Public Policy: Responsibilities and Limitations of Government. 2nd ed. Cambridge University Press. USA-NY. Retrieved from: <https://books.google.com.mm/books> on 28 May 2015
⁵ Jenner, M. 2011. Tax avoidance costs UK economy Euro 69.9 billion a year. NewStatesman. Retrieved from: <http://www.newstatesman.com/blogs/the-staggers/2011/11/tax-avoidance-justice-network> on 15 June 2015
⁶ Ibid
⁷ Kyaw Hsu Mon,2015.Corporate tax Evaders to Lose Their Licenses. The Irrawaddy. Retrieved from: <http://www.irrawaddy.org/business/corporate-tax-evaders-lose-licenses.html> on 1 June 2015

သိန်းဆုခွန်မှ လည်းကောင်း အသီးသီးရရှိခဲ့ပါသည်။^၈ သို့သော်လည်း နိုင်ငံတော်၏ အသုံးစရိတ်မှာ ရရှိထားသည့် ဝင်ငွေထက် ကျော်လွန်နေသောကြောင့် နှစ်စဉ်နှင့်အမျှ ဘတ်ဂျက် လိုငွေပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။^၉

၁၂။ ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကျပ်သန်းပေါင်း ၄၆၀၀ ခန့် ကောက်ခံနိုင်ခဲ့သည်။^{၁၀} ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ကျပ် ၆၄၈၁.၀၀၈ ဘီလီယံ လျာထားကောက်ခံမည်ဖြစ်သည်။^{၁၁}

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များမှ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုများ

၁၃။ ခရိုနီများအပါအဝင် အခွန်ပေးဆောင်ရမည့်သူ ထက်ဝက်ကျော်သည် အခွန်ရှောင်တိမ်းလေ့ ရှိကြသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခွန်စနစ်အား ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် ဥပဒေပြုသူများက တောင်းဆိုခဲ့ကြ ပါသည်။ လက်ရှိ အခွန်စနစ်အတိုင်း သွားမည်ဆိုပါက မြန်မာ့စီးပွားရေးသည် အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန်မှာ အခက်အခဲများစွာနှင့် ဖြတ်သန်းရမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ အချို့သော အကြီးဆုံး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများပင်လျှင် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အခွန်ဆောင်ရန် ပျက်ကွက်စာရင်းများထဲတွင် ပါဝင်နေခဲ့ပါသည်။^{၁၂}

၁၄။ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းသည် မြန်မာပြည်၌ ရေရှည်အမြစ်တွယ်ခဲ့သည့် ပြဿနာဖြစ်ကာ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အခွန်မပေးဆောင်သည့် ကုမ္ပဏီပေါင်းသည် တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် ၁၀၆၇၀ ခု ရှိခဲ့သည်။ မြန်မာ့ကုမ္ပဏီများအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ-၂၄၃ တွင် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များမှ အခွန်ရှောင်တိမ်းသော ကုမ္ပဏီများကို လုပ်ငန်းလိုင်စင်များ သိမ်းနိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လတွင် ကုမ္ပဏီပေါင်း ၂၀၀ ခန့်သည် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းကြောင့် တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားသည်မှ ရုပ်သိမ်းရန် ထုတ်ပြန်ခံခဲ့ရပါသည်။^{၁၃}

^၈ <http://www.irdmyanmar.gov.mm/AnnouncementView.aspx?Link=Custom> (viewed-5 January 2016)

^၉ Htoo Thant, 2014. Government requests K 2.2 trillion as tax revenue rises 20 pc. Myanmar Times. Retrieved from <http://www.mmtimes.com/index.php/national-news/12041-govt-requests-k2-2-trillion-as-tax-revenues-rise.html> on 22 June 2015

^{၁၀} www.tachileik.net/2016/08/akk.html on 23 June 2017

^{၁၁} http://www.simon-vlog.com/2017/02/blog-post_944.html#axzz4qYgmRUUu

^{၁၂} Lawi Weng and Thet Swe Aye. 2013. Amid Mass Tax Evasion, Burmese Public Demands Reform. The Irrawaddy. Retrieved from: <http://www.irrawaddy.org/business/economy/amid-mass-tax-evasion-burmese-public-demands-reform.html> on 27 May 2015

^{၁၃} Kyaw Hsu Mon, 2015. Corporate tax Evaders to Lose Their Licenses. The Irrawaddy. Retrieved from: <http://www.irrawaddy.org/business/corporate-tax-evaders-lose-licenses.html> on 1 June 2015

အခန်း (၃)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု တိုက်ဖျက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၅။ အခွန်ငွေများ မှန်ကန်စွာကောက်ယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် အခွန်မူဝါဒနှင့် အသုံးစရိတ်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒများ ချမှတ်၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အခွန် မူဝါဒတွင်-

- (က) နိုင်ငံတော်တွင် ညီညွတ်မျှတသော အရအသုံး ငွေကြေးစနစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ငွေကြေးလည်ပတ်မှုကို မှန်ကန်စေရန်၊ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု မပေါ်ပေါက်အောင် ထိန်းသိမ်းပေးရန်။
- (ခ) ပြည်တွင်းစားသုံးမှု၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စုဆောင်းမှုတို့ကို အခွန်အကောက်စနစ်က ထိန်းညှိပေးရန်။
- (ဂ) ကုန်ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန်။
- (ဃ) ဓနအင်အားမျှတစေရန်နှင့်
- (င) စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူပြုစေရန် စသည့် မူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိသည်။¹⁴

၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို အရေးယူရန် သတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေများ ရှိပါသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေတွင် အခွန်ပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက်လျှင် ဒဏ်ငွေနှင့် ထောင်ဒဏ်များ ကျခံစေသည့် ဥပဒေများရှိသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အဆိုပါဥပဒေ၏ အခန်း ၁၅၊ ပုဒ်မ ၄၇ (က) (ခ) နှင့် (ဂ) တွင် ဝင်ငွေနှင့် ယင်းဝင်ငွေနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များ ထိမ်ချန်ထားကြောင်း အတည်ပြု တွေ့ရှိပါက ထိုသူအားပေးဆောင်ရမည့်အခွန်အပြင် ပိုမိုကျသင့်သည့်အခွန်၏ ၅၀% နှင့်ညီမျှသော ဒဏ်ငွေဖြစ်စေ (သို့) ထောင်ဒဏ်အများဆုံး ၁၀ နှစ် အထိဖြစ်စေ (သို့) ဒဏ်ငွေနှင့် ထောင်ဒဏ် နှစ်ရပ် စလုံးဖြစ်စေ ပြစ်ဒဏ်အဖြစ်ချမှတ်နိုင်သည်။¹⁵ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၂ တွင် ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်ကို မပေးသွင်းလျှင် (သို့) ကျသင့်သည်ထက် လျော့လျှင် ထိုသို့ ပျက်ကွက်သည့် ငွေ၏တစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ညီမျှသောငွေကို

¹⁴ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု၏ ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးခန့်မှန်းခြေအဆိုပြုတင်ပြချက်အနှစ်ချုပ်၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်၊ available from: 05 2017-2018 Fiscal Year Budget Proposal Brief.pdf

¹⁵ ၁၉၇၄ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေ

ဒဏ်ငွေအဖြစ် ပေးဆောင်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။¹⁶ ထိုနည်းတူ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်ဥပဒေအရ ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန် ပေးဆောင်ရန်နှင့် လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါက ထပ်မံပေးဆောင်ရမည့်အခွန်၏ ၁၀% ကို ဒဏ်ငွေအဖြစ် ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။¹⁷

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု တိုက်ဖျက်နိုင်ရန် အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၇။ အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် သာမန်လူတန်းစားနှင့် လုပ်ခလစာတွင် ရပ်တည် နေရသော လူတန်းစား များမှ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက် စာရင်းဇယားများ ရရှိရန် ခက်ခဲရှားပါးပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ပြည်တွင်းအခွန်ဦးစီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ ငှားရမ်းခများမှရသော ဝင်ငွေခွန်ကောက်ခံမှုကို တိုးမြှင့်ရန် ကြိုးပမ်းမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ပိုင်ရှင် များကိုလည်း ၎င်းတို့ငှားရမ်းရရှိသည့် ဝင်ငွေများကိုတင်ပြရန်လည်း အသိပေးခဲ့သည်။¹⁸

၁၈။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကုမ္ပဏီအများစုမှာ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းပို့ဆောင်သည့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးကို အဓိကထားသည့် ကုမ္ပဏီများဖြစ်သည်။ အခွန်ဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ကုမ္ပဏီများ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို တားဆီးရန် ကုမ္ပဏီများအား အခွန်ကြိုတင်ပေးဆောင်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ဝင်ငွေခွန်နှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးခွန် ဥပဒေမှ အထူးကုန်ပစ္စည်းများ အခွန်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် အပိုဒ်များကို စိစစ်ပြီးသည့်နောက်တွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းသည့်ပြဿနာရပ်ကို အင်တိုက်အားတိုက် ဖြေရှင်းရန် လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအကျုံးဝင်ဆဲဖြစ်သည့် ၁၉၇၄ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်း၊ လိမ်လည်ခြင်းကြောင့် အမြင့်ဆုံး ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ် အထိ ချမှတ်နိုင်သည်။¹⁹

၁၉။ ၎င်းအပြင် ပြည်တွင်းအခွန်ဦးစီးဌာနက ၂၀၁၅ စက်တင်ဘာလကုန်ပိုင်းမှစ၍ အခွန်ရှောင်တိမ်းသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတိုင်းနှင့် လူတစ်ဦးချင်းစီအား အစိုးရမှ အရေးယူဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ထိုကာလမတိုင်မီ ကြားကာလများကို ပညာပေးကာလအဖြစ် သတ်မှတ် ဆောင်ရွက်

¹⁶ ၂၀၁၄ ဝင်ငွေခွန်ဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ

¹⁷ ပျက်ကွက်မှုနှင့်ပြစ်ဒဏ်များ၊ Retrieved from: http://www.irdmyanmar.gov.mm/PDF/241_42_31_PMmm.pdf on 17 June 2015.

¹⁸ Kyaw Hsu Mon, 2014. Revenue Dept to Improve Tax Collection from Soaring Rent Rates. The Irrawaddy. Retrieved from <http://www.irrawaddy.org/business/revenue-dept-improve-tax-collection-soaring-rent-rates.html> on 10 June 2015.

¹⁹ Htun Minn. 2014. Investment & Finance: Tax Crackdown Delayed to allow 'Education Period'. Myanmar Business Today. Retrieved from: <http://www.mmbiztoday.com/articles/tax-crackdown-delayed-allow-education-period> on 10 June 2015

ခွဲသော်လည်း သင့်လျော်သည့် ပညာပေးခြင်း၊ စည်းရုံးပညာပေးခြင်းနှင့် ရိုးရှင်းသည့် အခွန်ကောက်ခံသည့် စနစ်ကို အပြည့်အဝဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသေးသည့်အတွက်ကြောင့် အစိုးရမှ အခွန် မပေးမနေရ စနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် နောက်ကျနေခြင်းဖြစ်သည်။²⁰ ပညာပေးသည့် အစီအစဉ်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်လာပါက၊ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုတိုက်ဖျက်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပိုမို ဆောင်ရွက်နိုင်မှာဖြစ်သည်။ သို့သော် အခွန်စနစ်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်းရည်မှာ ကောင်းမွန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း မရှိသေးပါ။²¹

အခန်း (၄)

နိုင်ငံတကာတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို ကာကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်နည်းလမ်းများ

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို ကာကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ချက်များ

၂၀။ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင်သာ ဖြစ်ပွားနေသည့် ပြဿနာတစ်ခု မဟုတ်ဘဲ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးသောနိုင်ငံများတွင်သာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်တည်ရှိနေသည့် ပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုသည် နိုင်ငံအတွင်းတွင်သာမက နိုင်ငံ နယ်နမိတ်ပြင်ပထိဖြစ်ပွားနိုင်သည့် သဘာဝရှိသည်။ ထို့ကြောင့်အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို ဖြေရှင်းရာတွင် နိုင်ငံတွင်းဥပဒေ စိုးမိုးမှုကို မြှင့်တင်ရုံမျှမက နိုင်ငံတကာနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။²²

၂၁။ EU ၏ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများပူးပေါင်းကာ ကော်မရှင်များဖွဲ့စည်း၍ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် လုပ်ငန်းစီမံချက်ဆွဲကာ တင်ပြကြသည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် အဓိကကျသည့်အချက်များမှာ-

- (က) ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်း။ အခွန်စနစ်တွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်းသည် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အန္တရာယ်ရှိသော အခွန်အုပ်ချုပ်မှုများနှင့် အခွန်လိမ်လည်မှုများသည် ရှုပ်ထွေးခက်ခဲသည့် အခွန်စနစ်နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု မရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားကို မှီတည်လျက် ဖြစ်ပေါ်လေ့

²⁰ Htun Minn. 2014. Investment & Finance: Tax Crackdown Delayed to allow ‘Education Period’. Myanmar Business Today. Retrieved from: <http://www.mmbiztoday.com/articles/tax-crackdown-delayed-allow-education-period> on 10 June 2015

²¹ Ibid

²² European Commission. Fighting Tax Evasion and Avoidance: A year of progress, Retrieved from: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1096_en.htm on 18 June 2015

ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အခွန်အကောက်နှင့်သက်ဆိုင်သည့်ဌာနများအကြား ပွင့်လင်းမှုရှိ ရန်နှင့် အစိုးရများအကြား ကြီးမားသည့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ လိုအပ်ပါသည်။²³

(ခ) သတင်းအချက်အလက်များဖလှယ်မှုကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ချဲ့ထွင်ခြင်း။ သတင်း အချက်အလက် ဖလှယ်မှုစနစ်သည် အခွန်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးဌာနများအကြား အခွန်ဆောင်မှု ပုံစံအားလုံးပေါ်တွင် ဖလှယ်သွားရန်ဖြစ်သည်။ သတင်းအချက်အလက်များကို ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အလိုအလျောက် ဖလှယ်နိုင်သည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု များမှတစ်ဆင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းသူများကို ပုန်းရှောင်ခြင်း မပြုနိုင်စေရန် ပြုလုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။²⁴

(ဂ) ခိုင်မာသည့် ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ခြင်း။ နိုင်ငံအများစုတွင် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို တိုက်ဖျက်နိုင်သည့် တင်းကြပ်သည့် ဥပဒေများမရှိပါ။ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိုင်ငံ များတွင်လည်း အခွန်ရှောင်တိမ်းခြင်းကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ကြပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိသားစုတိုင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတိုင်းသည် အခွန်ဥပဒေကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု ရှိမရှိ စစ်ဆေးရန်မှာ ခက်ခဲသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အချို့သောမိသားစုနှင့် ဓနရှင်၊ အရင်းရှင်များသည် ဝင်ငွေနည်းပါးသည့် အဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွင် ပါဝင်သွားလေ့ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်ပမာဏသည် နိုင်ငံ၏ဝင်ငွေတွင် အချိုး အနည်းငယ်သာ ပါဝင်နေပြီး အစိုးရမှ ထိုသူများနောက်သို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် မဆောင်ရွက်နိုင်ပါ။ သို့သော် အခွန်ဆောင်ရန် မလိုက်နာသူပမာဏ ကြီးမားလာလျှင် နိုင်ငံတော်၏ ဂျီဒီပီကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ သက်ရောက်နိုင်သည်ကို သတိပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။²⁵

²³ Brussels, 2015.Communication From The Commission to The European Parliament And The Council: on tax transparency to fight tax evasion and avoidance. European Commission. Retrieved from: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/transparency/com_2015_136_en.pdf on 1 July 2015

²⁴ European Commission. Taxation and Customs Union. Action Together , Retrieved from: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/acting_together/index_en.htm on 18 June 2015

²⁵ Tax Evasion in India: Causes and Remedies. Retrieved from: http://www.academia.edu/6810585/TAX_EVASION_IN_INDIA_CAUSES_AND_REMEDIES on 18 June 2015

အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု ကာကွယ်ရန် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများ

၂၂။ အခြားသောနိုင်ငံများမှ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု ကာကွယ်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) နှစ်အလိုက်သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းပေးခြင်း။ နှစ်အလိုက် သတင်းအချက်အလက်များ စုဆောင်းပေးခြင်းသည် ပြည်သူများက ၎င်းတို့၏ ရရှိသော ဝင်ငွေများအတွက် ပိုမိုတာဝန်ခံမှုများရှိလာစေရန် ဆန်းသစ်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များသည် ဝင်ငွေအရင်းအမြစ်အမျိုးမျိုး၏ အနှစ်ချုပ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ပြည်သူများ အခွန်ဆောင်/မဆောင်ကို မဖော်ပြနိုင်သော်လည်း ပြည်သူများမှ အခွန် မည်မျှပေးဆောင်ရမည်ကို ကောင်းမွန်သည့် ထင်မြင်ချက် တစ်ခုကို ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။²⁶
- (ခ) အားကောင်းသည့် အဂတိလိုက်စားမှုဆန့်ကျင်သည့် ဥပဒေ။ အဂတိလိုက်စားမှုသည် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှု ဖြစ်စေသည့် အရင်းအမြစ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများ အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အတူတကွ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသည်။ နိုင်ငံများမှာလည်း ကိုယ်တိုင်တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ရန်နှင့် အဂတိလိုက်စားမှုမရှိသည့် နိုင်ငံဖြစ်လာအောင် မျှော်မှန်း လုပ်ဆောင်ရန်မှာလည်း အရေးကြီးသည်။ အားကောင်းသည့် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်သည့် ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့် ထိရောက်သည့် အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းတို့ဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။²⁷
- (ဂ) အခွန်နှင့်ဆိုင်သော မူဝါဒများ။ ယနေ့ခေတ် အခွန်စနစ်များတွင် ဘတ်ဂျက်လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် လုံလောက်သည့်အခွန်များ ပံ့ပိုးပေးနိုင်သည့် အခွန်မူဝါဒများ ချမှတ်နိုင်ရန် လိုအပ်ပေ သည်။ ကြီးမားသည့် မှောင်ခိုဈေးကွက်များ၊ ပို့ကုန်နှင့် အခြားသောနယ်ပယ်များကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်အခွင့်အလမ်းများ ကျယ်ပြန့်လာခြင်းနှင့် အခွန်ကွာဟမှုကို ဖြစ်စေသည့် အချက်လည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို ပေးနိုင်သည့် စနစ်ကျသော၊

²⁶ Tax Evasion in India: Causes and Remedies. Retrieved from: http://www.academia.edu/6810585/TAX_EVASION_IN_INDIA_CAUSES_AND_REMEDIES on 18 June 2015

²⁷ Ibid

တရားဝင်အထောက်အပံ့ပေးသော အခွန်မူဝါဒများ ချမှတ်နိုင်ရန်လိုအပ်သည်။ အခွန် ဥပဒေများသည်လည်း လက်တွေ့ အနေအထားနှင့် ကိုက်ညီသော၊ ရိုးရှင်းသော၊ မျှတပြီး ထိရောက်သော အခွန် မူဝါဒများ ဖြစ်ရန် လိုအပ်သည်။²⁸

(ဃ) တရားမဝင်သည့် လုပ်ငန်းများကို တရားဝင်ဖြစ်စေခြင်း။ မှောင်ခိုဈေးကွက်များနှင့် တရားမဝင်လုပ်ငန်းများသည် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်လျှက် ရှိပါသည်။ နိုင်ငံ၏ ဂျီဒီပီတွင် တရားမဝင်လုပ်ငန်းများ မြင့်မားစွာ ပါဝင်နေပါက နိုင်ငံတော်၏ဝင်ငွေ နည်းပါး နေမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တရားမဝင်သည့် လုပ်ငန်းများကို တရားဝင် ဖြစ်စေ ခြင်းသည် လတ်တလောတွင် အကျော်ကြားဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် နိုင်ငံတွင်းရှိ အခွန်ပေးဆောင်သူများ၏ အခြေအမြစ်ကို တိုးတက်လာအောင် ကူညီ နိုင်ရုံမျှမကပဲ လူထုမှစိုက်ထုတ်မှုအားများကို အသိအမှတ်ပြုရန် ကူညီခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် မှောင်ခို ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်ကို ဖယ်ရှားရန်ကောင်းမွန်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုလည်းဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မှောင်ခို ဈေးကွက် ကြီးမားပြန့်ပွားလာမှုကိုလည်း တားဆီးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း မှောင်ခိုဈေးကွက်နှင့် တရားမဝင်လုပ်ငန်းများကို အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား တူညီသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုများ ရှိရန် လိုအပ်သည်။²⁹

အခန်း (၅)

နိုင်ငံတကာတွင် ဆောင်ရွက်နေမှုများအား နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်း

အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံများ

၂၃။ နိုင်ငံတကာ အခွန်အကောက်သဘောတူညီမှုစာချုပ် (international tax compact) မှ အာဆီယံ ခြောက်နိုင်ငံ၏ အခွန်စနစ်များကို လေ့လာမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

²⁸ Eckardt, U. 2013. Regional ITC Workshop Taxation in ASEAN: Identifying experiences and lessons learned in six countries. Retrieved from http://www.taxcompact.net/documents/seminar-bangkok/2013-07-05_itc_Regional-Workshop_Bangkok.pdf on 28 June 2015

²⁹ Ibid

များမှာ အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်းရှိ အခွန်ဆောင်မှုတွင် တိုးတက်မှုနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ ဖန်တီးဖြစ်ပေါ်စေသည့် အဓိကအကြောင်းအရင်းကို နားလည်ရန်နှင့် ထိုးထွင်းသိမြင်စေရန် ဖြစ်သည်။³⁰

အခွန်ပေးဆောင်သူနှင့် အခွန်အရာရှိများအကြား ဆက်ဆံရေးတိုးတက်မှု

၂၄။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နေဝင်ဆည်းဆာမူဝါဒဟုခေါ်သော အခွန်လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ဖြစ်စဉ်ကို အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် အောင်မြင်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုမူဝါဒသည် ဥပဒေချိုးဖောက်ထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို မိမိတို့အသိစိတ်ဖြင့် အခွန်များကို အပြည့်အဝ ကြေညာကာ အခွန်ပေးသွင်းလုပ်ဆောင်ပါက ချမှတ်ခံထားရသည့် ပြစ်ဒဏ်များမှ ကင်းလွတ်စေခြင်းဖြစ်သည်။ အကျိုးရလဒ်များမှာ အင်ဒိုနီးရှား အခွန်အာဏာပိုင်များမှ အစိုးရ၏ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးရည်မှန်းချက်ကို ပြည့်မီကျော်လွန်စေခဲ့သည်။³¹

၂၅။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်လည်း အခွန်ပေးဆောင်သူနှင့် အခွန်ကောက်ခံသူအကြား ဆက်ဆံရေးတိုးတက်မှုပေါ်တွင် အဓိကထား လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် အခွန်ပေးဆောင်မှုကို မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းများမှတစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းစဉ်ကို အခွန်ပေးဆောင်သူများအတွက် ရိုးရှင်းနိုင်သမျှရိုးရှင်းအောင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအချက်သည် နိုင်ငံတွင်း အခွန်ပေးဆောင်သူနှင့် ဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်တိုးတက်စေရန် အဓိက သော့ချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံထားရပါသည်။³²

သတင်းအချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်း

၂၆။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင်လည်း “အခွန်ပေးဆောင်ရမည့်သူကိုသိပါ” ဟူသည့် အစီအစဉ်တစ်ခုနှင့် မိတ်ဆက်ထားပါသည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ဆောင်သူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အချက်အလက်

³⁰ Eckardt, U. 2013. Regional ITC Workshop Taxation in ASEAN: Identifying experiences and lessons learned in six countries. Retrieved from http://www.taxcompact.net/documents/seminar-bangkok/2013-07-05_itc_Regional-Workshop_Bangkok.pdf on 25 June 2015

³¹ Ibid

³² Ibid

များကို ကွန်ပျူတာစနစ်ဖြင့် သိုလှောင်ထားရှိသည်။ အချက်အလက်များကို ကောင်းမွန်စွာ သိုလှောင် ထားရှိပြီးချိန်တွင် အခွန်ကောက်ခံမှုစနစ် စီမံခန့်ခွဲမှုမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်မည် ဖြစ်သည်။³³

သတင်းအချက်အလက်များ ဖလှယ်ခြင်းနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၇။ အချက်အလက်များ စုဆောင်းခြင်းနှင့် ဖလှယ်ခြင်းသည်လည်း အဓိက ရင်ဆိုင်ရမည့် ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ရွေးချယ်နိုင်သည့် နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ အချက်အလက်များကို အီလက်ထရောနစ်စနစ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာဌာနများအကြား (ဥပမာ- သွင်းကုန်နှင့် အကောက်အခွန်ဌာန၊ အစိုးရ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ သက်ဆိုင်ရာဘဏ်များနှင့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အေဂျင်စီများ) သတင်းအချက်အလက်များ ဖလှယ်ခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ဤကဲ့သို့သော အစိုးရများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို ကမ္ဘာ့ဒီယားနိုင်ငံတွင် ကျင့်သုံးလျက် ရှိသည်။ အခွန်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် များနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးရုံးများအကြား သတင်းအချက်အလက်များ ဆက်သွယ်ထားခြင်းဖြင့် ဥပဒေချိုးဖောက်သူများ နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာသွားခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်သည်။³⁴

သတင်းအချက်အလက်များဖလှယ်ရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်း

၂၈။ EU ဒေသတွင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအချင်းချင်း ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်နှင့် အလိုအလျောက် ဖလှယ်မှုများ ပြုလုပ်စေလိုသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရန် OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) (သို့) G20 နိုင်ငံများနှင့် တစ်ပြေးညီ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စံနှုန်းများအတိုင်း တရားဥပဒေနှင့်အညီ သတင်းအချက် အလက်များ အလိုအလျောက်ဖလှယ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဥရောပသမဂ္ဂမှ အခွန်ဆောင်သူများကို သတ်မှတ် ထားသည့် နံပါတ်များ ဖန်တီးသတ်မှတ်ကာ အခွန်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကို ကူညီ လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို တိုက်ဖျက်ရန်မှာ အခွန်ပေးဆောင်ရမည့်သူများကို သေသေချာချာ သတ်မှတ် ဖော်ပြရန် လိုအပ်ပေသည်။ အင်တာနက်စာမျက်နှာသစ်တစ်ခုတွင် အခွန် အရာရှိများက အခွန်ပေးသူ မှတ်ပုံတင်နံပါတ်များ၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို စစ်ဆေးနိုင်ရန် ကူညီထားပေးခြင်း ဖြစ်သည်။³⁵

³³ Eckardt, U. 2013. Regional ITC Workshop Taxation in ASEAN: Identifying experiences and lessons learned in six countries. Retrieved from http://www.taxcompact.net/documents/seminar-bangkok/2013-07-05_itc_Regional-Workshop_Bangkok.pdf on 25 June 2015
³⁴ Ibid
³⁵ European Commission. Taxation and Customs Union. Action Together. Retrieved from: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/acting_together/index_en.htm on 18 June 2015

နိဂုံး

၂၉။ အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေများ ရသင့်သလောက် မရရှိသဖြင့် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အသုံးစရိတ်လိုငွေများ နှစ်စဉ်ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိသည်။ ထိုကိစ္စရပ်များသည် နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးတို့ကို တိုက်ရိုက်သော် လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း သက်ရောက်လျက် ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှလည်း အခွန် ရှောင်တိမ်းသည့် ကုမ္ပဏီများကို ထုတ်ဖော်ကြေညာကာ အသိပေးလျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် အခွန် ရှောင်တိမ်းမှုကိုလျှော့ချရန် ပညာပေးအဆင့်၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းအဆင့်နှင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းအဆင့် စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခွန်စနစ်မှာ ခိုင်မာရန်လိုအပ်သကဲ့သို့ အခွန်ဥပဒေများကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှာလည်း လိုအပ်နေသည်။ ထို့အပြင် အစိုးရအနေဖြင့် အခွန်ရှောင်တိမ်းမှုကို လျှော့ချရန် အဓိကအချက်ဖြစ်သည့် ထိရောက်မြန်ဆန်မှုရှိပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိသည့် အခွန်စနစ် ဖော်ဆောင်မှု များလည်း လိုအပ်နေပါသည်။

သတိပြုရန်အချက်များ

ဤသတင်းအချက်အလက်သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ၎င်းတို့၏ လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ တာဝန်များကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုရန်မဟုတ်ပါ။ အချိန်နှင့်တပြေးညီနောက်ဆုံးရသတင်းဖြစ်မည်ဟု သတ်မှတ်မထားသင့်ပါ။ ဤအချက်အလက်များအား တရားဝင် သို့မဟုတ် ပညာရှင်ဆိုင်ရာ အကြံပေးချက်အဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ပါ။ အထူးအကြံပေးချက် သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက်များ လိုအပ်ပါက အရည်အသွေးပြည့်မီသော သင့်လျော်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် သင့်ပါသည်။ လွှတ်တော်သုတေသနဝန်ဆောင်မှုဌာနသည် စာတမ်းတိုများတွင်ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများအား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့်သာ မျှဝေဆွေးနွေးမည် ဖြစ်ပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် မျှဝေရန်မဟုတ်ပါ။

သုတေသနလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ရန် (သို့မဟုတ်) သုတေသနနှင့်စာကြည့်တိုက်ဌာနအားလာရောက်
လေ့လာရန် အောက်ပါလိပ်စာအတိုင်း ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည် -
သုတေသနနှင့်စာကြည့်တိုက်ဌာန -

ဇမ္ဗူသီရိဆောင် - ပထမထပ်
တယ်လီဖုန်း - ၀၆၇-၅၉၁၂၇၆
၀၆၇-၅၉၁၄၁၇